

WYROK Z DNIA 17 MAJA 2011 R.

III KK 117/11

Przepis art. 500 § 1 k.p.k. stanowi, między innymi, że sąd może wydać wyrok nakazowy w wypadkach pozwalających na orzeczenie kary ograniczenia wolności lub grzywny. Nie znaczy to, że wydanie wyroku nakazowego jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy któraś z tych kar jest wymieniona w sankcji przepisu określającego czyn zabroniony. „Wypadek pozwalający na orzeczenie kary ograniczenia wolności lub grzywny” jest pojęciem szerszym i zachodzi również wtedy, gdy mimo sankcji przewidującej wymienienie sprawcy tylko kary pozbawienia wolności, zastosowanie określonego unormowania ustawy karnej stwarza możliwość orzeczenia kary o charakterze wolnościowym.

Przewodniczący: sędzia SN Z. Puskarski (sprawozdawca).

Sędziowie SN: J. Szewczyk, D. Świecki.

Sąd Najwyższy w sprawie Leszka J., skazanego z art. 290 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w dniu 17 maja 2011 r., kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w K. z dnia 27 marca 2009 r.,

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i p r z e k a z a ł sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem nakazowym z dnia 27 marca 2009 r., uznał Leszka J. za winnego popełnienia czynu z art. 290 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i wymierzył mu karę 5 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby 3 lat. Na podstawie art. 290 § 2 k.k. orzekł na rzecz pokrzywdzonej instytucji na wiązkę w kwocie 585,96 zł, nadto rozstrzygnął o dowodach rzeczowych i kosztach postępowania.

Wobec niewniesienia sprzeciwu wyrok ten stał się prawomocny.

Kasację od powyższego wyroku wniósł na podstawie art. 521 k.p.k. Prokurator Generalny, zaskarżając go w całości na korzyść skazanego. Zarzucił:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego – art. 500 § 1 k.p.k. i art. 502 § 1 k.p.k., polegające na rozpoznaniu sprawy o czyn z art. 290 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w postępowaniu nakazowym i orzeczeniu wobec Leszka J. kary 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, a więc kary nieprzewidzianej w tych przepisach, albowiem wyrokiem nakazowym możliwe jest wymierzenie wyłącznie kary ograniczenia wolności lub grzywny w wysokości do 100 stawek dziennych albo do 200 000 zł”.

Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, gdy wskazuje na wadliwość wydanego wobec Leszka J. wyroku nakazowego i podlega uwzględnieniu w ca-

łości, a wobec jej kierunku możliwe było rozpoznanie jej w trybie art. 535 § 5 k.p.k., tj. na posiedzeniu bez udziału stron.

Autor kasacji słusznie podniósł, iż wymierzając oskarżonemu wyrokiem nakazowym karę pozbawienia wolności, Sąd Rejonowy w K. rażąco naruszył przepis art. 502 § 1 k.p.k., który dopuszcza orzeczenie wyrokiem nakazowym tylko kar o charakterze wolnościowym – ograniczenia wolności lub grzywny, przy czym wysokość tej ostatniej nie może przekroczyć 100 stawek dziennych ani 200 000 zł.

Nie zasługuje natomiast na aprobatę pogląd, że w sprawie doszło też do naruszenia, i to rażącego, przepisu art. 500 § 1 k.p.k. Przepis ten stanowi m. in., że sąd może wydać wyrok nakazowy w wypadkach pozwalających na orzeczenie kary ograniczenia wolności lub grzywny. Nie znaczy to, że wydanie wyroku nakazowego jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy któraś z tych kar jest wymieniona w sankcji przepisu określającego czyn zabroniony. „Wypadek pozwalający na orzeczenie kary ograniczenia wolności lub grzywny” jest pojęciem szerszym i zachodzi również wtedy, gdy mimo sankcji przewidującej wymierzenie sprawcy tylko kary pozbawienia wolności, zastosowanie określonego unormowania ustawy karnej stwarza możliwość orzeczenia kary o charakterze wolnościowym. Ma to miejsce np. w razie zastosowania art. 58 § 3 k.k., który to przepis daje możliwość orzeczenia kary ograniczenia wolności albo grzywny wobec sprawcy przestępstwa zagrożonego karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 5 lat [zob. np. J. Grajewski (w:) J. Grajewski, L.K. Paprzycki, S. Steinborn: Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2010, t. II, s. 207]. Przypisany oskarżonemu czyn został zakwalifikowany z art. 290 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., zatem zagrożony był karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 5 lat. Zachodził więc, przy zastosowaniu art. 58 § 3 k.k., wypadek pozwalający na orzeczenie kary ograniczenia wolności lub grzywny. Autor kasacji nie neguje, że orzeczenie wobec oskarżonego

kary nieizolacyjnej przy zastosowaniu przez sąd orzekający art. 58 § 3 k.k. dałoby możliwość wydania wyroku nakazowego, wszakże wskazuje, iż „z treści wyroku nie wynika, aby sąd rozważał możliwość przyjęcia kwalifikacji prawnej czynu oskarżonego z art. 290 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 3 k.k., a więc wypadku mniejszej wagi, bądź możliwość orzeczenia kary nieizolacyjnej przy zastosowaniu art. 58 § 3 k.k.” Należy w związku z tym zauważyć, że dla prawidłowości procedowania w niniejszej sprawie nie jest istotne, co sąd rozważał, ale jakiej treści wyrok wydał. Jak wcześniej stwierdzono, Sąd Rejonowy w K. wydał wobec Leszka J. wadliwy pod względem orzeczonej kary wyrok nakazowy. Zaistniałe naruszenie prawa – art. 502 § 1 k.p.k. – należy uznać za rażące i mające wpływ na treść wyroku.

W tym stanie rzeczy zaskarżony kasacją wyrok zgodnie z art. 537 § 1 i 2 k.p.k. należało uchylić i przekazać sprawę właściwemu sądowi do ponownego rozpoznania.